

Did you feel it?

Koninklijke Sterrenwacht van België

De Koninklijke Sterrenwacht van België (KSB) is een onderzoeksinstituut die ook een aantal opdrachten van publieke dienstverlening vervult. Wetenschappers bestuderen zowel de planeet aarde, de zon als de andere objecten uit het nabije en verre heelal. Bij de wetenschappelijke disciplines van de KSB vinden we sterrenkunde, planetologie, geofysica, seismologie, ruimtegeodesie en zonnephysica. De KSB werkt hiervoor samen met talrijke internationale centra.

Bij de dienstverlenende activiteiten van de KSB horen de tijddienst, het beheer van het Belgisch Seismisch Netwerk, integratie van het Belgische GNSS-netwerk (Global Navigation Satellite Systems, zoals GPS) in internationale referentiesystemen, het uitvoeren van gravimetrische metingen, het continu observeren van de zonneactiviteit, het voorspellen van het ruimteweer en het verspreiden van informatie over astronomische fenomenen. De Koninklijke Sterrenwacht beschikt over een rijke bibliotheek en beheert ook het Planetarium op de Heizel.

DE KONINKLIJKE STERRENWACHT VAN BELGIË EN CROWDSOURCING

Citizen Science, meer bepaald crowdsourcing, is zeer belangrijk voor de KSB. Al zo'n 100 jaar worden burgerbevragingen rond aardbevingen bijgehouden. Dat maakt de vragenlijst waarschijnlijk het oudste crowdsourcing werkinstrument van België en toont aan dat dergelijke CS-initiatieven moeten worden blijven ondersteund om de continuïteit van observaties te bewaren. Niet alleen de aarde, maar ook de zonneactiviteit wordt door de KSB continu geobserveerd met behulp van telescoopobservaties en CS. Om historische registraties van zowel de zon als de aarde te bewaren wil de KSB verder investeren in CS-projecten die haar helpt om de historische documentatie te digitaliseren en beter te benutten voor haar wetenschappelijke en operationele doeleinden.

“Ik kwam tot de verbazende ontdekking dat er al zo'n 100 jaar lang burgerbevragingen rond aardbevingen bijgehouden werden, met als doel de impact van aardbevingen in kaart te brengen. Dat maakt dat de vragenlijst waarschijnlijk het oudste crowdsourcing werkinstrument van België is!”

Project Did you feel it?

Met haar “Did You Feel It?” (DYFI) oftewel “Heeft U de Aardbeving Gevoeld?” online enquête brengt de KSB de impact van aardbevingen in kaart. Al sinds in het begin van de enquête (1925) bestaat de vragenlijst uit gerichte vragen voor de bevolking om de mate van het schudden te rapporteren. De enquêtes werden verstuurd naar de burgemeesters van getroffen gemeentes. Sinds 2002 werd bijkomend aan deze vragenlijst een online DYFI-geïnstalleerd ontwikkeld om ook individuele getuigenissen te verzamelen. De resultaten worden uitgemiddeld voor elke locatie/gemeente en nadien omgezet naar de intensiteit van een aardbeving, voor welk een internationale standard is opgemaakt, de Europese Macroseismische Schaal (EMS98). De resultaten zijn erg belangrijk, zowel voor onderzoek als voor crisismanagement.

Telkens een aardbeving plaatsvindt én mogelijks wordt gevoeld, wordt een online vragenlijst beschikbaar gemaakt voor alle individuele burgers. Dé grote sterkte voor crowdsourcing is het internet; het gaat nu zoveel sneller om burgers te bereiken en dataverwerking en aardbevingsanalyse gebeurt nu in real-time. Bij grotere aardbevingen worden brieven van officiële enquêtes ook verstuurd aan de burgemeesters van elke gemeente.

Met getuigenissen wordt de impact van een aardbeving in kaart gebracht. De resultaten zijn erg belangrijk, zowel voor onderzoek als voor crisismanagement en laat toe in real-time informatie te verzamelen waar de intensiteit het hoogste is.

CALL TO ACTION

Een [verklarende webpagina](#) werd opgemaakt ter verduidelijking van de DYFI-enquête en het onderzoek dat ermee gepaard gaat.

CONTACT

dr. Koen Van Noten
Seismoloog

koen.vannoten@seismology.be

02/790.39.18